

**Til medlemmer, suppleanter m.fl. af
Vordingborg Kommunes Miljøråd**

Sagsnr.: 20/4368
Dok.nr.: 110584/20

Afdeling for Byg Land og Miljø

Sagsbehandler
Paul Debois
55 36 24 12
pde@vordingborg.dk

09-06-2020

Referat af mødet i Vordingborg Kommunes Miljøråd d. 8. juni 2020

Til stede: Else-Marie Langballe Sørensen og Bo Manderup, Vordingborg Kommune; Jesper Øbo Johansen, Dansk Landbrug; Tommy Clausen, Danmarks Sportsfiskerforbund; Johnny Andersen, Danmarks Jægerforbund; Martin Vestergaard, Danmarks Naturfredningsforening; Bjarne Nielsen, Friluftsrådet, Jan Nielsen, Dansk Kano og Kajakforbund; Henrik Dahl, Dansk Ornitologisk Forening; Nanna Holm, Muséet Sydøstdanmark og Rolf Hoelgaard og Paul Debois, Vordingborg Kommune.

Desuden deltog som oplægsholdere Christina Kaaber-Bühler og Andreas Munksgaard Weir, Vordingborg Kommune.

Afbud: Peter Tillisch, Dansk Skovforening og Torben Hviid, Naturstyrelsen Storstrøm.

Referat

Ad. 1) Godkendelse af dagsorden. Godkendt.

Ad. 2) Godkendelse af referatet af miljørådsmødet d. 9. marts 2020. Godkendt.

Ad. 3) UNESCO. Om UNESCO's arbejde i Danmark. Lokalt fokus på Biosfære områder (Møn) og Verdensarv (Møn's Klint – på UNESCO Verdensarv tentativ liste).

v/ Bo Manderup, Vordingborg Kommune og tidl. og p.t. fungerende formand for Den danske UNESCO-nationalkommission.

./. Bo's oplæg er vedlagt referatet som bilag

Link til undervisningsministeriets info om UNESCO Danmark:

<https://www.uvm.dk/internationalt-arbejde/unesco> eller www.unesco.dk.

Her kan man også se sammensætningen af nationalkommissionen, som Bo omtalte.

Bo indledte med overordnet at omtale UNESCOs indsatsområder: Undervisning, forskning, kultur og medier. Fremhævede at UNESCO er standardsættende, de øvrige FN organisationer

er udfarende. Det ske gennem vedtagelsen af konventioner, som efterfølgende ratificeres af medlemslandene. DK har ratificeret de fleste. Bo gav eksempler på UNESCO initiativer. Forskning handler om adgang til fri forskning, der arbejdes p.t. på fælles spilleregler i forhold til "kunstig intelligens", og i forhold til medier omtales bl.a. sikkerhed for journalister.

Konventionen om Verdensarv.

Bo omtalte de danske Verdensarv udnævnelser. 7 i Syddanmark og 3 i Grønland. I Vordingborg Kommune er Møns Klint (sammen med Rügen) på den tentative liste over ny verdensarv områder. 3-5 årig proces at kvalificere områderne til en udnævnelse. Besluttet af "verdensarv komiteen".

Bo omtalte beskyttelsen af verdensarv i konfliktområder og gav eksempler herpå. Nævnte i den forbindelse at det internationalt kan pådømmes ved Haag domstolen, hvis verdensarv ødelægges ("forbrydelser mod menneskeheden").

Der blev spurgt til hvad de forskellige farver på kortet over verdensarvssteder på slide 6 betyder?

Link til svar: <http://whc.unesco.org/en/list/> Grønne naturområder, gule kulturområder, de røde ditto truede verdensarvsområder.

Bo omtalte biosfæreområder (VK-Møn), geoparker (Odsherred), lærende byer (Sønderborg i DK), verdensmål skoler (gratis undervisningsmaterialer), kreative byer (Kolding i DK). Bo mente, at flere af udnævnelserne kan være interessante for Vordingborg kommune. Angav at udnævnelserne fremmer bosætning og turisme. Men også at turismen kan overbelaste og negativt påvirke de udnævnte områder, hvis man ikke forholder sig hertil.

Der blev spurgt til om flere udnævnelser kan modarbejde hinanden (lokalt Biosfære og Verdensarv på Møn)?

Det er ikke tilfældet.

Der blev spurgt til, hvorfor Stevns er kommet før Møn. Her er det "fiskeler" laget, der har været afgørende (illustrere afgørende geologisk/biologisk begivenhed – fiskeleret adskiller kridttiden og tertiær).

Det blev i øvrigt bemærket at mange forskellige institutioner, erhverv m.fl. tager verdensmålene med i deres udviklingsarbejde.

Ad. 4) Vild med vilje v/Christina Kaaber-Bühler, VK.

Om Vordingborg Kommunes medvirken i bevægelsen "Vild med vilje" læs mere om "vild med vilje" på foreningens hjemmeside.

Link: <https://www.vildmedvilje.dk/>

./. Christina´s oplæg er vedlagt referatet som bilag.

Et politisk ønske at VK medvirker i "Vild med Vilje". Og der er sat et budget til VK´s medvirken (se oplæg).

Initiativerne gælder primært de kommunale arealer og administrativt organisatorisk placeret i afdelingerne "Byg, Land og Miljø" og "Trafik og Ejendomme"

Se de aktuelle tiltag og arealer i det vedlagte oplæg.

Der blev spurgt til om man kan se hvad kommunen ejer? Det kan man ikke umiddelbart se på kommunens hjemmeside.

Henrik Dahl, DOF omtalte sit eget forsøg med at etablere en vild have – positive som udfordrerne oplevelser - nu 22 – 23 arter af ynglende fuglearter.

Der var spørgsmål, bemærkninger m.fl. til arealer og tiltag. Bl.a. "hvilke planter er værd at bevare", "er arealerne tænkt som del af bygningsarkitekturen", "kulturhistoriske steder", "er det helt vildt eller kun plejet vildt/ halvildt med vilje", "reliktplanter", "hensyn til eks. rålam – hvis der laves slåning" og "vild med vilje og kvaliteten af de sociale medier - hvor meget kommunikation foregår".

Desuden en diskussion om hvordan borgerne modtager tiltagene – kan man forstå hvorfor? – og hvordan man kan håndtere dette.

Christina nævnte at en del af indsatsen vil være tilbud om samarbejde.

Ad. 5) Sukkerfabrikken I Stege v/ Andreas Munksgaard Weir, VK

./i. Andreas' s oplæg er vedlagt referatet som bilag.

Udviklingsprojektet i Stege var et af de 10 kystprojekter, der var del af "forsøgsordningen for kyst og naturturisme" i 2015. Der er en fristforlængelse for forsøgsordningen frem til 2022. Andreas gav det historiske rids og fortalte om det oprindelige projekt, og det projekt det nu er ændret til (se oplæg).

Stort areal på 8,6 ha. Både nybygninger og nedrivninger.

Projektet sættes i relation til øvrige mønske initiativer. Dark Sky, Camønoen, biosfære mv.

Andreas fortalte om myndighedsrollerne, da projektforslaget indeholder både landbaserede og vandbaserede bygninger. På land har kommunen myndighedsrollen, mens det er staten (primært Kystdirektoratet), der har myndighedsrollen på vand.

Der er et forslag til lokalplan på vej. Denne indeholder kun de landbaserede aktiviteter - kommunens ressortområde (se oplæg).

Der var især en diskussion af de vandbaserede pælehuse. Især den kendsgerning, at det ligger i et Natura2000 område blev problematiseret.

Ad. 6) Gensidig orientering

- Orientering om Vordingborg Kommunes affaldsplanlægning (opfølgning jfr. referatet fra seneste møde i Miljørådet 9. marts 2020 (opfølgning jfr. referatet fra Miljørådsmødet 9. marts 2020) v/Else-Marie Langballe Sørensen, VK
VK/Udvalget for Klima og Miljø har afventet udspil fra regeringen ift. sorteringen af affaldet. Der er nu et forslag fra regeringen om sortering i 10 fraktioner. Ensartet sortering i alle kommuner. VK sorterer p.t. i 7 fraktioner og skal altså jfr. regeringsforslaget op på 10 fraktioner. Plastik er smertens barnet. Indgår i megen emballage.
Der søsættes pilotprojekt med affaldssortering på kommunens egne institutioner i 2020. Der vil ske øget information om affaldssortering af sommerhusejere og udlejningsbureauer.
- Grundvand: Status for indsatsplanlægningen på Møn, nyt vandværk på Vestmøn og andre drikkevandsrelaterede emner v/ Else-Marie Langballe Sørensen, VK

Indsatsplan for Bogø og Møn. Startede planmæssigt men ligesom meget andet forsinket pga. corona-krisen. Der har været holdt møde på teams med Koordinationsforum (tidligere kaldt Grundvandsrådet). Der skal holdes møde med berørte lodsejere og vandværker samt region. Kommer i 12 ugers høring. P.t vandforsyningsplan for Møn i høring herunder om ny vandværk på Vestmøn. Medføre en sammenlægning af flere nuværende vandværker. Spørgsmål hertil. Læs nærmere på kommunens hjemmeside under høringer. Link hertil: <https://vordingborg.dk/kommunen/hoeringer-og-annonceringer>
På Østmøn etablerer flere vandværker nødforsyningsledninger.

- Kort status for Vandrådsarbejdet. v/ *Else-Marie Langballe Sørensen, VK*
VK del af to hovedvandomplande og dermed to vandråd: Smålandsfarvandet og Østersøen (her er VK sekretariatskommune). Indledningsvis blev de to vandråds møder holdt parallelt i Næstved. Men også her er processen kommet i vanskeligheder, da det ikke har været muligt at holde fysiske møder, og mødedeltagerne ikke har haft mod på videomøder. Staten her i erkendelse heraf fristforlænget arbejdsperioden med to måneder. Arbejdet skal afsluttes/afleveres senest 22. november i stedet for 22. september 2020.
Begge vandråd satser dog på at kunne afslutte mødearbejdet inden sommerferien. Herefter kommer opsamling og politisk proces i kommunerne.
Vandrådet for Smålandsfarvandet har planlagt møder til 11. og 25. juni i Næstved og Vandrådet for Østersøen møde d. 15. juni i Langebæk. Hvis det ikke er muligt at afslutte de møderelaterede aktiviteter på disse møder, må der arrangeres møder efter sommerferien.
- EMLS omtalte at der kommer et fredningsforslag for Kirkeskoven og Kirkeengen i Vordingborg by på næste kommunalbestyrelsesmøde.
- *Bjarne Nielsen*, Friluftsrådet henviste til tilskudsmuligheder herfra. Link til Friluftsrådets hjemmeside <https://friluftsradet.dk/tilskud-til-friluftsliv>

Ad. 7) Evt. og næste møde.

Næste møde er aftalt til 14. september 2020.

På dette møde vil der på dagsordenen bl.a. være igangsættelsen af processen frem mod uddelingen af Vordingborg Kommunes Natur og Miljøpris 2020. NB! Gå allerede nu gerne i tænkeboks i forhold til kandidater til prisen.

Og der følges op på Vandrådsarbejdet.

Mht. kommende ekskursioner:

Tærø nævnt – har vi tidligere haft på ønskelisten, men ikke kunnet realiseres. Mulighederne undersøges.

”vild med vilje” – tur.

Venlig hilsen

Paul Debois
Chefkonsulent

Bilag:

- Om UNESCO i Danmark og Vordingborg Kommune
- Vild med vilje
- Sukkerfabrikken på Møn.
- Supplerende bilag – nyhedsbrev fra UNESCO - Danmark